

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня

спеціальності 071 Облік і оподаткування

освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус освітнього компонента КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Скорук О. В, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант ОПП Облік і оподаткування

доц. Мирослава КУЛИНИЧ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 5 від 06 грудня 2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 071 Облік і оподаткування Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування Освітній рівень: Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
		Лекції – 6 год.
ІНДЗ: немає		Практичні – 8 год.
		Самостійна робота – 92 год.
		Консультації – 14 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Скорук Олена Володимирівна](#)

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-050-514-00-89, Olena.Skoruk@vnu.edu.ua

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Освітній компонент Консолідація фінансової звітності спрямований на формування фахових компетенцій щодо: вивчення теоретичних основ консолідації фінансової звітності; методичних підходів організації підготовки та порядку складання консолідованої звітності; використання показників форм консолідованої фінансової звітності для аналізу та управління економікою.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Пререквізити. Передумовами вивчення ОК є курси магістерського рівня: Методологія наукових досліджень з обліку і оподаткування, Ділова комунікація іноземною мовою, Бухгалтерський облік в управлінні підприємством, Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в професійній діяльності.

2.2. Постреквізити. Вивчення ОК сприятиме кращому засвоєнню таких ОК, як Організація обліку, аналізу, контролю та оподаткування, Облік і оподаткування міжнародних операцій, Організація і методика фінансової звітності за міжнародними стандартами, які викладатимуться паралельно з цим курсом.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – оволодіння майбутніми фахівцями системою компетентностей у сфері консолідації фінансової звітності щодо розуміння теоретичних засад, методичних підходів, змісту основних положень (стандартів), нормативно-правових актів, які регламентують правила складання й подання консолідованої фінансової звітності; підготовки та складання консолідованої фінансової звітності.

Основними завданнями освітнього компонента є: оволодіння теоретичними знаннями у сфері правового й організаційного забезпечення консолідації звітності; розуміння національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, які регламентують порядок формування консолідованої фінансової звітності.

4. Результати навчання (компетентності).

Згідно з освітньо-професійною програмою здобувачі освіти в результаті вивчення ОК Консолідація фінансової звітності набудуть таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, ЗК08 контролю, аудиту, оподаткування або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (Теми 3-7).
- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (Теми 2, 5, 6).
- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (Теми 2-6).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

– СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу (Теми 4-10).

– СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців відповідно до вимог законодавства й менеджменту підприємства (Теми 5-10).

– СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування (Теми 1-3, 6-10).

Програмні результати навчання (ПРН):

– ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління (Теми 1-10).

– ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб’єктами господарювання з урахуванням професійного судження (Теми 1-10).

– ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб’єкта господарювання щодо облікової інформації (Теми 7-10).

5. Освітня карта освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Рекомендовані джерела	Кількість годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінювання роботи, бали
	ЗК	СК	ПРН					
Змістовий модуль 1. Загальні питання професійної етики бухгалтера, аудитора та податківця								
Тема 1. Консолідація фінансової звітності: історичні передумови виникнення та розвитку		СК10	ПР01 ПР02	[1–12]	9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	10
					1	Консультація	x	—
Тема 2. Об'єднання як форма реорганізації підприємств	ЗК04 ЗК05	СК10	ПР01 ПР02	[1–12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	—
					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	10

					1	Консультація	х	–
Тема 3. Теоретичні та економіко-правові основи консолідації фінансової звітності	ЗК01 ЗК05	СК10	ПР01 ПР02	[1–12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	–
					1	Практичне заняття	Тестові завдання. Доповіді та презентації	5
					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					2	Консультація	х	–
Тема 4. Методи консолідації фінансових звітів	ЗК01 ЗК05	СК01	ПР01 ПР02	[1–12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	–
					1	Практичне заняття	Тестові завдання. Доповіді та презентації	5
					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					1	Консультація	х	–
Тема 5. Облік операцій в материнському і дочірніх підприємствах	ЗК04 ЗК05	СК01 СК02	ПР01 ПР02	[1–12]	1	Практичне заняття	Тестові завдання. Доповіді та презентації	5
					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					2	Консультація	х	–
Тема 6. Процедури виконання консолідації фінансової звітності	ЗК04 ЗК05	СК01 СК02 СК10	ПР01 ПР02	[1–12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	–
					1	Практичне заняття	Тестові завдання. Доповіді та презентації	5
					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					1	Консультація	х	–
Поточний контроль змістового модуля 1					Практичні заняття			20
					Самостійна робота			40
Всього за модулем 1					х			60
Змістовий модуль 2. Побудова форм консолідованої фінансової звітності								
Тема 7. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)	ЗК01	СК01 СК02 СК10	ПР01 ПР02 ПР06	[1–12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	–
					1	Практичне заняття	Тестові завдання. Виконання практичних завдань	5
					10	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					2	Консультація	х	–
Тема 8. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)	ЗК01	СК01 СК02 СК10	ПР01 ПР02 ПР06	[1–12]	1	Лекція	Лекція-візуалізація, презентація	–
					1	Практичне заняття	Тестові завдання. Виконання практичних завдань	5
					10	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					2	Консультація	х	–
Тема 9. Методика складання консолідованого звіту	ЗК01	СК01 СК02 СК10	ПР01 ПР02 ПР06	[1–12]	1	Практичне заняття	Тестові завдання. Виконання практичних завдань	5

про рух грошових коштів, звіту про власний капітал					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					1	Консультація	х	—
Тема 10. Особливості аналізу та контролю показників консолідованої фінансової звітності	ЗК01	СК01 СК02 СК10	ПР01 ПР02 ПР06	[1–12]	1	Практичне заняття	Тестові завдання. Виконання практичних завдань	5
					9	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою: виконання завдань	5
					1	Консультація	х	—
Поточний контроль змістового модуля 2					Практичні заняття			20
					Самостійна робота			20
Всього за модулем 2					х			40
Загальна кількість балів								100

6. Завдання для самостійного опрацювання. Самостійна робота з ОК передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань); підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Консолідація фінансової звітності: історичні передумови виникнення та розвитку	9
2	Тема 2. Об'єднання як форма реорганізації підприємств	9
3	Тема 3. Теоретичні та економіко-правові основи консолідації фінансової звітності	9
4	Тема 4. Методи консолідації фінансових звітів	9
5	Тема 5. Облік операцій в материнському і дочірніх підприємствах	9
6	Тема 6. Процедури виконання консолідації фінансової звітності	9
7	Тема 7. Методика складання консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан)	10
8	Тема 8. Методика складання консолідованого звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)	10
9	Тема 9. Методика складання консолідованого звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал	9
10	Тема 10. Особливості аналізу та контролю показників консолідованої фінансової звітності	9
Усього годин		92

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення ОК при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на навчальних заняттях;
- за виконання підсумкових контрольних робіт;
- за виконання завдань самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням платформи Moodle);
- письмових відповідей на теоретичні питання;
- розв'язування практичних завдань.

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Moodle).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки.](#)

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого навчального закладу; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час здобуття здобувачем освіти ступеня вищої освіти у двох і більше навчальних закладах або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОПП. У межах навчального року на другому (магістерському) рівні вищої освіти – не більше ніж 5 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передусє семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи здобувача освіти та підготовки презентацій, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються [Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав види навчальної роботи, запропоновані викладачем. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідації академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв'язання кожного з трьох практичних завдань).

Перелік теоретичних питань до заліку:

1. Історичні передумови виникнення та розвитку консолідованої фінансової звітності.
2. Користувачі консолідованої фінансової звітності.
3. Сутність і види об'єднань підприємств.
4. Об'єднання як форма реорганізації підприємств.
5. Злиття, придбання та об'єднання за П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств».
6. Принципи організації обліку групи об'єднаних підприємств.
7. Фінансова звітність підприємств, що консолідується.
8. Теоретичні засади та концепції консолідації фінансової звітності.
9. Економічні та правові основи консолідації фінансової звітності в Україні.
10. Загальні принципи та підходи до організації обліку та формування консолідованих звітів.
11. Загальна характеристика методів консолідації показників звітності.
12. Залежність методів консолідації від ступеня пов'язаності сторін.
13. Характеристика методів консолідації показників звітності: аконсолідація фінансових результатів, пропорційна консолідація, консолідація за методом участі в капіталі, повна консолідація.
14. Організаційні питання та облік при створенні дочірнього підприємства
15. Управління і взаємовідносини між дочірнім підприємством і материнською компанією.
16. Облік внутрішньогрупових операцій консолідованої групи.
17. Облік частки меншості (неконтрольованої частки).
18. Облікова політика групи підприємств, що об'єднуються.
19. Передумови для складання об'єднувального балансу та інших форм звітності: послідовність дій щодо формування консолідованої звітності; етапи підготовки консолідованої звітності; врахування гудвілу і неконтрольованої частки при консолідації.

20. Формування форм консолідованої фінансової звітності.
21. Характеристика основних форм консолідованої звітності.
22. Консолідований баланс (звіт про фінансовий стан).
23. Консолідований звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід).
24. Консолідований звіт про рух грошових коштів.
25. Консолідований звіт про власний капітал.
26. Методи і показники аналізу консолідованої фінансової звітності.
27. Оцінка діяльності групи за окремими напрямками: майнового стану; оборотності активів; прибутковості; фінансової стійкості; ліквідності; ділової та ринкової активності.
28. Контроль показників і порядку формування консолідованої фінансової звітності.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затв. наказом Міністерства фінансів в д. 07 лют. 2013 р. № 73. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 29.10.2022).
2. Інвестиції в асоційовані підприємства : Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_046#Text (дата звернення: 20.10.2022).
3. Консолідована та окрема фінансова звітність : Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_045#Text (дата звернення: 15.10.2022).
4. Консолідована фінансова звітність : Міжнародний стандарт фінансової звітності 10. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_065#Text (дата звернення: 10.10.2022).
5. Консолідована фінансова звітність : Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27 черв. 2013 р. № 628. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text> (дата звернення: 10.10.2022).
6. Об'єднання бізнесу : Міжнародний стандарт фінансової звітності 3. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_006#Text (дата звернення: 15.10.2022).
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 20.10.2022).
8. Костюченко В. М., Уманців Г. В., Фоміна О. В. Консолідація фінансової звітності : підруч. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 388 с.
9. Лучко М. Р., Яцишин С. Р. Консолідація фінансової звітності : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 282 с.
10. Приходько К. К., Сторожук Т. М. Процедури повної консолідації фінансової звітності. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : тези доповідей VIII Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 25 листопада 2022 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022. С. 53–54.

11. Сторожук Т. М. Перевірка консолідованої фінансової звітності на дотримання єдності облікової політики. *Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку* : зб. Матер. IV Міжнар. Наук.-практ. конф., присв 20-й річниці ств. кафедри аудиту (м. Київ, 10 грудня 2020 р.). Київ : КНЕУ, 2020. С. 395–398. URL : <https://bit.ly/3JC6JvT> (дата звернення: 15.10.2022).

12. What is the Financial Consolidation Process in the Accounting World? URL: <https://planful.com/blog/what-is-financial-consolidation-definition> (дата звернення: 15.10.2022).